
Forbedret gjenoppliving av nyfødte i lavressursland

DOKTORAVHANDLINGER

MONICA THALLINGER

thallingermonica@hotmail.com

Ventilasjonsdata og fysiologisk respons er viktige kunnskaper ved gjenoppliving av nyfødte.

Foto: Kristin Ellefsen,
Universitetet i Oslo

0,7 millioner nyfødte dør hvert år fordi de ikke trekker sin første pust. De aller fleste dør i fattige land hvor det er mangel på ressurser. Disse nyfødte kan reddes med enkle tiltak som rask stimulering og kortvarig, men effektiv bag-maske-ventilasjon. Effektiv bag-maske-ventilasjon er vanskelig, og god trening, sammen med enklere og bedre utstyr, må utvikles for å hjelpe helsepersonell med å redde disse barna.

I mitt doktorgradsarbeid sammenlignet vi bruk av standardutstyret man bruker i dag, med en ny, enklere og billigere bag-maske (Upright), ved gjenoppliving av nyfødte som ikke puster i Tanzania. Når tanzanianske og norske studenter prøvde utstyret på dukker, ga Upright mer luft i lungene, mindre maskelekkasje og høyere luftveistrykk. De fleste studentene foretrakk Upright fremfor standardutstyret. Vi testet en prototype PEEP-ventil (positivt endeekspiratorisk trykk) fungerende uten tilkoblet luftstrøm. Studentene oppnådde akseptabelt PEEP-nivå med den nyutviklede PEEP-ventilen.

Ved klinisk bruk ga Upright mer pustevolum og høyere luftveistrykk. CO₂-nivået steg raskere i utpustet luft som tegn på bedre gjenoppliving enn med standardutstyret. Flere nyfødte som ble gjenopplivet med Upright, var friske etter 30 minutter, men forskjellen var liten og antallet nyfødte i studien for lite til å si noe sikkert.

Funnene dokumenterer sjeldne kliniske data ved gjenoppliving av nyfødte og er relevante både for lav- og høyressursland. Den nye Upright bag-masken kan trygt brukes ved gjenoppliving av nyfødte.

Disputas

Monica Thallinger disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 27.10.2017. Tittelen på avhandlingen er: *Newborn resuscitation in low-resource settings. Improved methods of bag-mask ventilation at birth.*

Publisert: 5. mars 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0075
© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 4. juni 2026.